

Marton-Ady Edina

Fehér bárány

Szerette a fehér bárányt. Az orrán cseppnyi zöld festék, lábain gépszír – nem vette észre, bicikliszerelés közben hozzáért a lánchoz, hiába súrolta, áztatta Flóraszeptben, nem jött ki a folt. Emlékezett arra a születésnapra. Tíz szál gyertya égett a tortán, karcsú, színes, elfújhatatlan darabok, de ezt akkor még nem tudta. Állt a sötétben, az ablakon beszűrődött a vidéki éjszakák jellegzetes, kénsárga derengése, az asztal körül félbevágott arcok énekeltek a lobogó fényben. Az ünneplés dallama lelkesen csapongott a szobában, ő pedig unta, mint mindig, nézte az arcokat, végigfutott rajta a szégyen, mindenki boldogabb volt abban a szobában, mint ő. Titokban arról álmodott, hogy a születésnapja csak róla szól – ágyba kapja a reggelit: hatalmas adag tejeskávét, vaníliapuding és még gőzölgő gofri; hogy ezek után mi következne, az minden évben változik. Most, hogy már felnőtt, moziba menne, még délelőtt, utána egy fodrászszal besüttetné a haját, hogy nagy, puha fürtökben hulljon a vállára, és megebédelné egy japán étteremben, szakét inna, langyosan. Hihetetlen, mennyire át tudja melegíteni az embert a langyos rizsbor, még az ujjai is bizseregtek, amikor két nappal korábban Jánosékkal elmentek az előünnepi vacsorára. Persze János felesége nem szereti a japán konyhát, egész este csak pofákat vágott, mindenre húzta az orrát, János viszont nevetett, tetszett neki, hogy ő mindent megevett. Az este vége felé egy pasiról kezdtek neki mesélni, János munkatársa, ügyvéd, facér ügyvéd, ezt tízszer is elmondták, jóképű, nézze meg – az asszony már nyújtotta is neki a telefont, hatalmas kijelzőjén a férje meg egy másik férfi, átkarolják egymás vállát, János arcán az a tipikus mosoly, gyerekkora óta ilyen, amikor boldog, kissé gunyorosan felszökik jobb oldalon az ajka. Nézi a fényképet, az asszony korallszínű körmével mutogatja a kép részleteit, ő szeretné eltolni magától a telefont, felképelni az asszonyt, valami epészet mondani, de hallgat, felnéz. János a szakés poharak finom

cseresznyevirág mintáját figyeli, hosszú, karcsú ujjával simogatja a rózsaszín szirmokat. Milyen szép, mondja ki hangosan. Milyen a pasi, szegezi neki a kérdést. Tudni fogja, ha hazudik, mindig tudja, a férfi is tudja, hogy tudja. János lesüti a szemét, úgy válaszol, frankón sportos, jópofa, gazdag. Mély a hangja, karcos, az apjával beszélt ezen a hangon, erősnek akart látszani, a verés ellenére is, csak nála, az ő apró, könyvektől rendetlen lányszobájában engedte meg magának a sírást. A fal felé fordult olyankor, folyt a könnye, nem hüppögött, nem adott hangot, csak sírt, utána bebújt mellé az ágyba, közösen olvastak valamit, legtöbbször verset. Nagyon szerettek együtt verselni, megosztottak a sorokon. Az elköltözésük előtti éjszakán is így voltak együtt Jánossal, akkor nem sírt, csak átjött, ültek a sötét, üres szobában, az ágyon, a dobozok a fal mellé tolva, szépen, egy sorban, nyolc dobozban elfért az akkori tinilány-élete. Nem tudtak egymásnak mit mondani, a búcsú szavai üresek voltak, nem fejezhették ki a magányt, amit a másik hiánya okoz majd. János teste meleg volt, az illata a nyaka és a válla között a legerősebb, fanyar, erős illat, megnyugtató. Ő nem aludt azon az éjszakán, csak ölelte azt a csendesen szuszogó, vékony fiútestet. Tudta jól, nem fogja megismerni, ha találkoznak. Tizenöt év telt el. A Facebookon kereste meg a férfi, a japán vacsora volt a harmadik alkalom, hogy a valóságban is látták egymást. A férfi felesége folyamatosan zaklatta, mindennap hívta telefonon, vakrandikat szervezett neki, s az sem zavarta, hogy ő nem ment el ezekre. Nem ismerem János családját, sajnálkozott, te vagy az egyetlen rokon, akit ismerek. Nem tudta, hogy Jánossal ők ketten nem vérrokonok. A nagyszüleik voltak csak testvérek. Egy faluban születtek, együtt nőttek fel, közösen vezették a hentesüzletet. Amikor kiderült, hogy János későbbi nagyapjánál nem lesz gyermek, mert a férfi meddő, a falu szájára vette a családot. Az ő nagyapja volt az, aki végül, mérhetetlen dühében, bepakolta az elkeseredett házaspárt az autóba, és elvitte őket a megyeszékhelyre, az árvaházba. Pár hét múlva újra elvitte őket, hogy a Károly nevű kisfiút hazahozzák a hentesüzlet mögötti apró, piros cserepű, kertés házba, ahol végül elválaszthatatlan barátként és unokatestvéreként nőttek fel az ő apjával. Mindent megosztottak, kenyeres pajtások,

mondta az apja, ha kérdezték a kapcsolatukat, később néha napokra eltűntek, pecázni, kirándulni, hegyet mászni. Ezen alkalmakkor mindkét családfő csatakosan, nyakig mocskosan került elő, és míg János anyja méltóságteljes közönnyel viselte e kiruccanásokat, az ő anyja sokáig morgott az örvénylő vízzel teli mosógép fölött. Ilyenkor neki a centrifugára kellett ülnie, el ne mászkáljon a gép a helyéről, és illő volt helyeslőn bólogatni is, ha szeretett volna kapni valami uzsonnafélét. A családi titkot véletlenül tudta meg. Nyolcéves volt. Nem vették észre a szülei, hogy elbújt a szekrényben. Karcsi bácsiról beszéltek, arról, hogy mostanában sokat iszik, veri a feleségét, néha Jánost is, látszik, hogy csak fogadott gyerek, ezt mondta az apja, szomorú volt a hangja, keserű, mint a kezében habzó ital, amit minden szombaton elfogyasztott, csak barna üveges sört vehetett az anyja, a zöld nem volt jó.

Elmélázva figyelte János arcát, vajon tudja-e már az igazságot, mit szólt hozzá, mikor tudta meg, ezernyi kérdés tolt fel benne, amikor kihozták a terijakit. Ez az étel már tetszett a feleségnek is, gazdagon megrakta a lapos porcelántányért a szezámmaggal megszórt csirke darabokkal, mohón, szörcsögve rágta a húst, fekete szósz ült ki a rúzszózott száj szélére, szezámmag ragadt a tökéletesre púderezett arcra. Ő csak figyelte a János mellett ülő nőt, ezt a falánk teremtetést, akit a férfi annyira szeretett, hogy feleségül is vette, vajon tetszett-e Karcsi bácsiéknak ez a fajta evés, ez az állati, túlzó habzsolás, mit szólt hozzá János anyja, aki külön halkésként helyezett az asztalra a vasárnapi ebédekhez. Hányingere támadt a látványtól, Jánostól és a feleségétől, a rágás ütemes kattogásától, nem kapott levegőt, ki kell jutnia, mit keres itt, micsoda képmutatás ez az egész vacsora. A táskájába túrt, kipakolta az asztalra a kulcsot, a bérletet, felpattant.

– Mennem kell.

János kezében megállt a pálcika, felállt, a karja után nyúlt, de ő lépett egyet hátra, hozzá ne érjen. Most, hogy belegondol, mióta újra találkoztak, egyszer sem értek egymáshoz, sem puszi, sem kézfogás, persze rajta múlt ez is.

– Maradj még! – kérte a férfi.

– Nem. Nem akarok.

Felkapta a kulcsot, elköszönt, indult. Hangosan kopogott a sarka a járólapon, nem szabad hátranézni, a ritmusra koncentrálj, érezte a férfi tekintetét a hátában, csak ki, ki innen, amíg lehet. Az utcán jótékony sötét fogadta, élvezte a hideget, borzongott, józanodott. Nem ült le a buszon.

Elhessegeti az emléket, már két nap eltelt azóta, miért is rágódik ezen. Fogja az üres tejfölösdobozt, vizet önt bele, Flóraszeptet, a fiókban keresgél. Egy műanyag villa akad a kezébe. A fehér bárányt a vízbe dobja, nyomkodja, a villa hegyei kíméletlenül szúrnak a puha plüssbe, ázik, bugyog az anyag, szürkül a víz, csak a zöld festék lesz egyre elevenebb és a gépzsir sötétsége a lábakon. Milyen szép ajándék lenne, ha teljesen kifehéredne a szőre. Kopognak. A minden évben érkező ajándék. A postás már rutinosan hozza, nem rázza, össze ne törjön a dobozba zárt finom házi tészta, el ne törjön a lekvár. Félrerakja a villát, lerázza a kezét, vizes ujjnyomok a kék ing alján, csörög a kulcs, nyílik az ajtó.

– Te mit keresel itt?

János áll odakint, kezében virágcsokor, hatalmas zöld levelek között kék íriszek.

– Szia! Boldog születésnapot!

Óvatosan teszi be az ajtót a férfi után, elveszi a csokrot, a konyhában előkeresi a vázát, csobog a víz. Fülel. Hallja, megnyikordul a szobában a padló, akkor az íróasztal környékén sétál a férfi, ott van meglazulva a parketta. Vízbe dugja a virágot, most nem zavarja, hogy végigcsöpögteti az előszobát. Bent, a nappaliban erős a fény. Az étkezőasztalhoz lép, kínosan pontosan illeszti az asztal közepére a vázát. A férfi kabátja és zakója egy székre terítve, gondosan, kifelé néz a vékonyan csíkozott bélés, belül a márkanév, nem egy olcsó darab. Mosolyra fut a szája, akaratlanul ejti ki a szavakat.

– Semmit nem változtál.

A férfi megfordul a széken, rátámaszkodik a barna, íves támlára, félrebillent fejjel nézi, csendesen, inge alatt kirajzolódik a váll vonala. Nem tud félrenézni, rátör a férfi fiúállatának emléke, vajon

mennyit változott az elmúlt évek alatt... Vágyat érez a gyomrában, erős, szinte legyűrhetetlen vágyat. Tudja, hogy szép, az évek alatt sokan mondták neki, férfiak, akik akarták, szerették, férfiak, akiket nem akart és nem szeretett. Most érzi ezt a szépséget magában, ott ül az arcán, a mozdulataiban, használni akarja, fegyverként szorítani a férfi mellkasához, halálra döfni vele, egészen a szívéig hatolni. Idegesíti ez az idegen akarat, nyugős tőle, zaklatott.

– Mit keresel itt? – kérdezi újra a férfit, közben leül, türelmetlenül dobol a lábával.

– Láttam a bárányt, amit tőlem kaptál. A tizedik születésnapodra.

– Igen, sok mindent kaptam tőled. Megvannak az üveggolyók is, és a farmersapka, amit közösen hordtunk, hetente váltogatva, az oldalán kis zseb van, abban tartottuk az üzeneteket. A Nagy Indiánkönyvet is megtartottam, amiből kitépted a tizennegyedik oldalt, azon volt az első rajz Vadölőről, emlékszem, azt mondtam, milyen jól néz ki, lennék a felesége, erre kitépted, dühösen, reccsent a papír, de csak a fele oldal jött ki, akkor újra tépted, a darabokat pedig gombócba gyűrve a szádba tömted, majdnem megfulladtál. Ott van valahol a polcon.

Int, a szoba falán végigfutó könyvszekrény felé, a férfi feláll, odasétál. Szinte azonnal megtalálja a barnás gerincű kötetet, borítóján a karvalyorrú indián főnök tolldíszben. Susogva pergeti ujjai között a lapokat, megáll, belesimít az öreg, illatos lapok közé, a sebhely régi ismerősként bújik az ujjaihoz.

– Megtaláltad a Vadölődöt?

Nem tud ránézni, csak ki az ablakon, a szemben lévő erkélyen megint kint dohányzik a pasi, tél közepén is ujjatlan pólóban van, a felkarja fényes a kékesfekete szőrtől, most póló sincsen rajta, a kőpárkány nem rejti el a mellkasát, úgy áll ott, mint egy kakas a szemétdombon, állat dacosan az ég felé veti, nagy, szürke felhőkben füstöl, hangot is ad, pihá, így szakad ki belőle a nikotin. Pihá. Milyen vicces hang. Szívesen rágyújtana. Sóhajt egyet, feláll, a székhez sétál, felveszi a kabátot, zakót. Hűvös, puha anyag, jó hozzáérni.

– Tessék – nyújtja a férfinak, közben kiveszi a kezéből a könyvet, visszadugja a helyére, ideje lenne letörölgetni, por száll a levegőben, aranyzemcsék.

A férfi nem kérdez semmit, öltözni kezd, begombolja a zakót, a kabát zsebéből egy papírt vesz elő, a papíron telefonszám.

– Dénes száma – magyarázkodik szinte azonnal.

– Ő az ügyvéd barátod, köszönöm.

Zsebre dugja a papírt, már a folyosón járnak, a nagy tükörben látja, milyen apró a férfihoz képest.

– Ihatok egy pohár vizet? – János is a tükörképüket nézi.

Csak egyetlen lépés lenne, éppen csak odasimulna, egyetlen pillanatra, az is elég lenne az újabb tizenöt évhez, nélküle, de nem megy közelebb, csak a tenyere érinti meg gyengéden a széles vállat, míg a másik kezével elnézően int.

– Persze. Szolgálj ki magad.

A konyha szűk, ketten alig férnek el, nyújtja a férfinak a zöld üvegpoharat, csobog a víz. Régen is, az iskolában, mindig várt egy kicsit, az ivókútból csak bugyogott felfelé a vízszugár, most is a hideg vízre vár, nem tudja, hogy ügyis langyos, mindig langyos, akármeddig is folyik. Hangosan kortyol a férfi, ugrál az ádámcsutka a nyakán, két nyeléssel eltünteti a vizet, az asztalra teszi a poharat a tejföldsdoboz mellé, belenéz. Koszos vízben úszkáló fehér bárány. Belenyúl. Nem zavarja, hogy beleér a mandzsetta, kiszedi az apró plüssállatot, a megbolygatott tisztítószer illata megtölti a teret, a lé végigfolyik a kezén, csorog bele az öltönybe, kabátba, a cipőre is rácsöpög, de nem számít. Mindketten a bárányt nézik a férfi kezében. Megint ott vannak a születésnapon, a félbevágott arcok között, a lobogó gyertyafényben, ő elfújja a gyertyákat, újra és újra, míg az apja meg nem szánja, hangosan kiáltja bele a vendégseregbe, elég volt, és nyálás ujjal összezecspenti a lángokat. Egy percig sem tart a sötétség, de érez valamit ebben a vastag, pillanatnyi feketeségben. Valami puha, lágy ér az ajkához, olyan az illata, mint a Turbo rágónak. Amikor felkapcsolják a kislámpát, a szobát halvány fény borítja el. Mindenki mosolyogva nézi őt, mellette ott áll János, fogják egymás kezét, a szájában a rágóíz, piros az arca, ég a füle, boldog, nagyon boldog, és az összekulcsolt ujjak között éppen elfér egy bárány, egy hófehér, a fiú ajándéka.